

Sygn. akt II C 1428/24

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

26 czerwca 2025 roku

Sąd Rejonowy dla m. stołecznego Warszawy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Anna Lipińska

Protokolant [REDACTED]

po rozpoznaniu 12 czerwca 2025 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa [REDACTED]

przeciwko Alior Bank Spółce Akcyjnej w Warszawie

o zapłatę

- I. zasądza od pozwanego Alior Bank Spółki Akcyjnej w Warszawie na rzecz powoda [REDACTED] 37 121,02 zł (trzydzieści siedem tysięcy, sto dwadzieścia jeden złotych, dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 5 grudnia 2023 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego Alior Bank Spółki Akcyjnej w Warszawie na rzecz powoda [REDACTED] 5 474 zł (pięć tysięcy czterysta siedemdziesiąt cztery złote) jako zwrot kosztów postępowania, w tym 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) jako zwrot kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyroku z 26 czerwca 2025 roku

28 czerwca 2024 roku (*data nadania w urzędzie pocztowym*) do Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie wpłynął pozew [REDAKCYJNA] przeciwko Alior Bank S. A. w Warszawie o zapłatę 37 121,02 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 5 grudnia 2023 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (*k. 4 – 4v - pozew*).

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że poprzednik prawny strony powodowej, jako konsument zawarł z pozwanym umowę o kredyt konsolidacyjny. Jako materialnoprawną podstawę powództwa wskazano przepis art. 45 w zw. z art. 30 ustawy z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (dalej jako „u.k.k.”), podając, że umowa kredytu łącząca konsumenta z pozwanym narusza przepisy art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 8 (w zw. z pkt 16) u.k.k. w zw. z art. 37 ust. 2 pkt 1 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 11 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 10 oraz art. 30 ust. 1 pkt 16 u.k.k. w zw. z art. 49 ust. 1 u.k.k. Zdaniem powoda, pozwany naruszył, określony w ustawie o kredycie konsumenckim, obowiązek informacyjny względem kredytobiorcy występującego w niniejszym stosunku prawnym jako konsument. Ponadto strona powodowa podniosła, że poprzez naliczanie odsetek od pozaodsetkowych kosztów kredytu, pozwany dopuścił się podania kredytobiorcy błędnej stopy oprocentowania i całkowitej kwoty do zapłaty, co uzasadniało zastosowanie sankcji kredytu darmowego, skutkującej powstaniem

po stronie pozwanego obowiązku zwrotu pobranych od konsumenta kosztów kredytu.

(k. 4v-10v – uzasadnienie pozwu).

Pozwany Alior Bank Spółka akcyjna w Warszawie w pisemnej odpowiedzi na pozew, domagał się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(k. 54-55 – odpowiedź na pozew).

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, strona pozwana przyznała fakt zawarcia umowy o kredyt konsumencki z poprzednikiem prawnym strony powodowej. Jednocześnie, kredytodawca zarzucił powodowi brak legitymacji czynnej, z uwagi na nieważność umowy cesji. Zdaniem pozwanego procedura przeniesienia wierzytelności odbyła się poza wiedzą konsumenta. Pozwany wskazał, że umowa cesji została sporządzona w taki sposób, aby w maksymalnym stopniu ograniczać możliwość decydowania kredytobiorcy o swoich uprawnieniach. Oprócz tego, pozwany podniósł, że konsument nie ma żadnej wiedzy o tym, czym jest sankcja kredytu darmowego, w związku z czym dochodzone roszczenie stanowi nadużycie prawa podmiotowego. Dodatkowo, strona pozwana zarzuciła spóźnione złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego w związku z upływem rocznego terminu, liczonego od dnia wykonania umowy. Następnie pozwany odniósł się szczegółowo do każdego z uchybień w umowie kredytu konsumenckiego eksponowanych przez powoda, wskazując na bezzasadność zarzutów strony powodowej i podkreślając konieczność uwzględnienia zasad proporcjonalności

(k. 55-67 – uzasadnienie odpowiedzi na pozew).

1. Ustalenia faktyczne

23 czerwca 2017 roku [REDACTED] zawarł z Alior Bankiem S. A. w Warszawie umowę o kredyt konsolidacyjny, oznaczoną numerem [REDACTED]. Zgodnie z § 1 umowy, kredytobiorcy udzielone zostały tytułem kredytu środki w łącznej wysokości 93 947,40 zł, z czego 30 000 zł przeznaczono na potrzeby konsumpcyjne, natomiast pozostałą część na spłatę zobowiązań kredytowych w wysokości 48 070,29 zł, a także zapłatę kosztów kredytu, w skład których wchodziła prowizja w wysokości 15 877,11 zł. Kredytobiorca zobowiązał się spłacać kwotę udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami umownymi w 144 równych ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych nie później niż do 12 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie.

W § 2 ust. 1 umowy wskazano, że oprocentowanie kredytu jest liczone według stopy zmiennej. Zmiana stopy oprocentowania ma bezpośredni wpływ na wielkość zadłużenia oraz wysokość należnych odsetek. Oprocentowanie kredytu na dzień zawarcia umowy wynosiło 6,90% w stosunku rocznym (§ 2 ust. 3). Oprocentowanie w całym okresie kredytowania obliczano jako sumę zmiennej stawki wskaźnika referencyjnego WIBOR 3M i stałej w okresie obowiązywania umowy marży wynoszącej 5,17 punktów procentowych (§ 2 ust. 2). Dla pierwszego okresu obrachunkowego, oprocentowanie wyliczano na podstawie stawki wskaźnika referencyjnego WIBOR 3M z przedostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uruchomienia kredytu. Jeżeli termin spłaty pierwszej raty zostanie przesunięty z najbliższego terminu spłaty (zgodnie z wybranym dniem spłaty) przypadającego po dacie uruchomienia środków na kolejny termin, zgodnie z częstotliwością spłat, to zmiana oprocentowania w pierwszym okresie obrachunkowym dokonana zostanie po terminie spłaty dwóch pierwszych rat (§ 2 ust.4). Zmiana oprocentowania w kolejnych 3-miesięcznych okresach obrachunkowych, następuje w wyniku zmiany stawki WIBOR 3M z przedostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień spłaty raty

kredytu (§ 2 ust. 5). Z kolei w ust. 6 umowy kredytu postanowiono, że w trakcie jej trwania oprocentowanie nie będzie przekraczać wysokości odsetek maksymalnych w rozumieniu art. 359 § 2¹ kodeksu cywilnego. Bank zobowiązał się powiadomić kredytobiorcę o zmianie stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR w terminie 14 dni, przesyłając mu nowy harmonogram spłat (§ 2 ust. 8).

W § 3 umowy wskazano, że bank pobierał opłaty i prowizje zgodnie z postanowieniami umowy oraz taryfy opłat i prowizji Alior Bank S. A. dla klientów indywidualnych, za czynności związane z obsługą kredytu oraz zmianą postanowień umowy. Zmiana opłat i prowizji mogła nastąpić na mocy § 3 ust. 3 umowy, w przypadku ziszczenia się przynajmniej jednego z warunków: zmiany wysokości płacy minimalnej oraz poziomu wskaźników publikowanych przez GUS: inflacji, przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw; zmiany cen energii, połączeń telekomunikacyjnych, usług pocztowych, rozliczeń międzybankowych, oraz stóp procentowych ustalanych przez Narodowy Bank Polski; zmiany cen usług i operacji, z których bank korzysta przy wykonywaniu poszczególnych czynności bankowych i niebankowych; zmiany zakresu lub formy świadczonych przez bank usług (w tym zmiany lub dodania nowej funkcjonalności w zakresie obsługi danego produktu) w zakresie, w jakim zmiany te mają wpływ na koszty ponoszone przez bank w związku z wykonywaniem umowy; zmiany przepisów prawa regulujących produkty lub usługi oferowane przez bank, lub mających wpływ na wykonywanie umowy, w zakresie, w jakim zmiany te mają wpływ na koszty ponoszone przez bank w związku z wykonywaniem umowy; zmiany przepisów podatkowych lub zasad rachunkowości stosowanych przez bank, w zakresie, w jakim te zmiany mają wpływ na koszty ponoszone przez bank w związku z wykonywaniem umowy; zmiany lub wydanie nowych orzeczeń sądowych, orzeczeń organów administracji, zaleceń lub rekomendacji uprawnionych organów, w tym Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie

mającym wpływ na koszty ponoszone przez bank w związku z wykonywaniem umowy. Zgodnie z § 3 ust. 6 umowy, zmiana taryfy opłat i prowizji wiązała kredytobiorcę, jeżeli nie wypowiedział on umowy w ciągu 30 dni od przekazania przez bank informacji o zmianie taryfy opłat i prowizji. W takiej sytuacji, bank uprawniony był do pobierania opłat i prowizji w nowej wysokości poczynając od 31 dnia po przekazaniu kredytobiorcy informacji o zmianie taryfy opłat i prowizji (§3 ust. 7).

§ 4 ust. 1 umowy określił całkowitą kwotę kredytu na 78 070,29 zł, wskazując przy tym, że nie obejmuje ona kredytowanych kosztów kredytu, wskazanych w § 1 ust. 1 pkt 3 umowy, tj. prowizji za udzielenie kredytu w wysokości 15 877,11 zł. Całkowity koszt kredytu na dzień zawarcia umowy wynosił 60 067,12 zł, obejmując wymienioną prowizję oraz należne odsetki umowne 44 190,01 zł. Całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorcę – według § 4 ust. 2 umowy – wynosiła 138 137,41 zł, stanowiąc sumę całkowitej kwoty kredytu oraz całkowitego kosztu kredytu. Zgodnie z § 4 ust. 4, rzeczywista roczna stopa oprocentowania na dzień zawarcia umowy wynosiła 11,18%, którą bank wyliczył uwzględniając powyższe wartości.

Na podstawie § 5 ust. 1 umowy, spłaty rat kapitałowo-odsetkowych kredytobiorca miał dokonywać zgodnie z terminami i w wysokości określonej w doręczonym aktualnym harmonogramie spłat, na rachunek bankowy, którego numer wskazano w ust. 2. W § 5 ust. 5 umowy kredytobiorca został poinformowany o zasadach przedterminowej spłaty całości lub części kredytu: a) w przypadku spłaty całości lub części kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulegał obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, z wyłączeniem kosztów ochrony ubezpieczeniowej, jeżeli kredytobiorca zdecydował się kontynuować tę ochronę; b) w przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, po rozliczeniu wpłaconych środków przez bank, okres kredytowania

ulega skróceniu, a całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, z zastrzeżeniem pkt c). W takim przypadku brak jest konieczności zawierania aneksu. Tym samym, po stronie banku powstaje zobowiązanie do niezwłocznego doręczenia kredytobiorcy nowego harmonogramu spłat; c) kredytobiorca zainteresowany rozliczeniem częściowej spłaty w sposób inny niż określony w pkt b), zobowiązany jest, przed datą zapadalności najbliższej raty, złożyć bankowi stosowną dyspozycję określającą sposób rozliczenia wpłaty.

(bezsporne, k. 27 - zestawienie dodatkowych produktów kredytobiorcy; k. 27v-30v – umowa o kredyt konsolidacyjny; k. 33-37v – prognozowany harmonogram spłat kredytu; k. 38 - zaświadczenie o zamkniętych produktach kredytowych)

14 listopada 2023 roku kredytobiorca sporządził pisemne oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego wobec naruszenia przez kredytodawcę art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 8 (w zw. z pkt 16) u.k.k. w zw. z art. 37 ust. 2 pkt 1 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 11 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k., art. 30 ust. 1 pkt 10 i art. 30 ust. 1 pkt 16 u.k.k. w zw. z art. 49 ust. 1 u.k.k. W dniu udzielenia pełnomocnictwa [REDAKTOWANO] kredytobiorca wypełnił i podpisał formularz „oświadczenia kredytobiorcy nr [REDAKTOWANO]”, w którym oświadczył m.in. że został poinformowany oraz przyjął do wiadomości, że wartość zbywanych wierzytelności, która zostanie wskazana w umowie cesji, stanowić będzie równowartość zapłaconych odsetek i innych kosztów z tytułu umowy kredytu uiszczonych do momentu złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Tego samego dnia [REDAKTOWANO] złożył również oświadczenie o zwolnieniu pozwanego z tajemnicy bankowej, udzielając jednocześnie powodowi pełnomocnictwa do dokonywania wszelkich czynności prawnych i faktycznych w zakresie niezbędnym do realizacji upoważnienia co do otrzymania informacji bankowej.

27 listopada 2023 roku [REDAKTOWANO] reprezentowany przez [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO], zawarł z [REDAKTOWANO] umowę

przelewu wierzytelności, na podstawie której zbył odpłatnie na rzecz strony powodowej wszelkie roszczenia przysługujące wobec Alior Banku S. A. w Warszawie w związku z umową kredytu konsumenckiego o numerze [REDAKTOWANE] zawartą 23 czerwca 2017 roku. Załącznik nr 2 umowy cesji stanowiło zawiadomienie o cesji podpisane przez [REDAKTOWANE], działającą w imieniu [REDAKTOWANE]

(dowody: k. 14-15 – oświadczenia kredytobiorcy; k. 16 – oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego; k. 15 – pełnomocnictwo wraz z oświadczeniem o zwolnieniu z tajemnicy bankowej; k. 17 – dokument pełnomocnictwa; k. 18-19 – umowa cesji wraz z załącznikiem nr 2)

17 kwietnia 2024 roku doszło do zawarcia umowy przelewu wierzytelności pomiędzy [REDAKTOWANE] a [REDAKTOWANE], która to nabyła w drodze wyżej wymienionej czynności prawnej wierzytelności wynikające z umowy o kredyt konsumencki nr [REDAKTOWANE] z 23 czerwca 2017 roku. Tego samego dnia spółka [REDAKTOWANE] zawiadomiła Alior Bank o powyższym fakcie.

(dowody: k. 21 – umowa przelewu wierzytelności nr [REDAKTOWANE]; k. 20 – zawiadomienie o przelewie wierzytelności)

Według stanu na 13 listopada 2023 roku, w okresie od 23 czerwca 2017 roku do 14 grudnia 2022 roku kwota spłaconych przez [REDAKTOWANE] odsetek umownych wynosiła łącznie 29 857,93 zł.

(dowód: k. 31-32 – opinia bankowa o produktach kredytowych)

Pismo przewodnie wraz z oświadczeniem o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego zostało doręczone pozwanemu 23 listopada 2023 roku.

(dowody: k. 23 – pismo przewodnie; k. 25 – historia przesyłki)

Wiadomością e-mail z 29 listopada 2023 roku strona powodowa zwróciła się do pozwanego z zawiadomieniem o przelewie wierzytelności, wzywając go

jednocześnie do zapłaty 37 121,02 zł na rachunek bankowy [REDAKTOWANE]. w ciągu 3 dni, licząc od odebrania pisma.

(dowody: k. 23-24 – wezwanie do zapłaty; k. 22 – korespondencja e-mail)

[REDAKTOWANE] przed podpisaniem umowy przeczytał ją pobieżnie. Po zawarciu umowy kredytu, konsument otrzymał drogą elektroniczną harmonogram spłat. Kredytobiorca był świadom takich elementów umowy kredytu jak wysokość rat, okres kredytowania oraz koszt kredytu, a ponadto został poinformowany o prawie do odstąpienia od zawartej umowy o kredyt konsolidacyjny. Poza wiedzą [REDAKTOWANE] pozostawała kwestia prowizji, na temat której nie otrzymał od kredytodawcy żadnych informacji. Oprócz tego konsument wskazał, że bank nie poinformował go o sposobie obliczania rat, możliwości opłacenia prowizji z własnych środków pieniężnych, ani o procedurze zmiany opłat i prowizji. [REDAKTOWANE] postanowił skontaktować się z [REDAKTOWANE].o., a następnie powierzyć jej dochodzenie roszczenia wynikającego z art. 45 u.k.k., z uwagi na powzięcie wątpliwości w kwestii zgodności postanowień umowy kredytowej z przepisami prawa. Kredytobiorca potwierdził podpisanie pełnomocnictwa o numerze [REDAKTOWANE]. Konsument na swój sposób rozumiał czym jest cesja wierzytelności oraz sankcja kredytu darmowego, a także czym będzie skutkować zastosowanie powyższych instytucji prawnych. [REDAKTOWANE] był świadom, że w zawartej z bankiem umowie o kredyt mogą występować potencjalne nieprawidłowości. Kredytobiorca godził się na odpłatny charakter przeniesienia wierzytelności wynikających z umowy o kredyt konsolidacyjny i w pełni akceptował warunki zaoferowane mu przez [REDAKTOWANE]. Kredytobiorca wciąż spłaca raty kredytu.

(dowód: k. 185v-186 – zeznania świadka [REDAKTOWANE] złożone na rozprawie 12 czerwca 2025 roku)

2. Ocena dowodów

Stan faktyczny w postępowaniu - bezsporny w zakresie zawarcia umowy kredytu przez [REDAKTOWANE] z pozwanym oraz przebiegu jego spłaty - sąd ustalił w przeważającej mierze na podstawie dokumentów, złożonych przez strony sporu wraz z ich pismami procesowymi, którym sąd nie odmówił wiarygodności, tak co do ich treści, jak i formy. Dokumentacja okazała się przydatna w odtworzeniu logicznego oraz przejrzystego obrazu sprawy.

Przymiotu wiarygodności i przydatności sąd nie odmówił również zeznaniom złożonym na rozprawie 12 czerwca 2025 roku przez świadka [REDAKTOWANE], będącego kredytobiorcą oraz pierwotnym cedentem dochodzonych pozwem roszczeń. Korespondowały bowiem z materiałem dowodowym wynikającym z dokumentów. Co więcej, umożliwiły ustalenie okoliczności dotyczących wiedzy konsumenta w zakresie nie tylko postanowień umowy kredytu konsumenckiego, ale też umowy przelewu wierzytelności, wiedzy kredytobiorcy dotyczącej sankcji kredytu darmowego oraz przebiegu procesu zawierania wymienionych umów.

Okoliczności bezsporne ustalone zostały w oparciu o art. 229 k.p.c. oraz art. 230 k.p.c.

3. Ocena prawna

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2022 roku, poz. 246), przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi.

Art. 30 ust. 1 pkt 16 ustawy o kredycie konsumenckim nakłada na kredytodawcę obowiązek zawarcia w umowie informacji o prawie konsumenta do spłaty kredytu przed terminem i procedurze spłaty kredytu przed terminem

Roszczenie strony powodowej ujęte zostało przez ustawodawcę w art. 45 ust. 1 Ustawy o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14,-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c ustawy, konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie. Wówczas, dotychczasowo uiszczone przez kredytobiorcę należności tytułem kosztów kredytu zyskują przymiot świadczeń nienależnych, podlegających zwrotowi w oparciu o brzmienie art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 i § 2 k.c.

Do kosztów składających się na całkowity koszt kredytu, art. 5 ust. 6 Ustawy o kredycie konsumenckim zalicza wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, a w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach – za wyjątkiem jednak kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Kredytobiorca nabywa uprawnienie do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego w przypadku uchybienia przez kredytodawcę któremukolwiek z obowiązków wymienionych w przepisach składających się na hipotezę art. 45 ust. 1 Ustawy o kredycie konsumenckim. Zastosowanie sankcji kredytu darmowego odnosi skutek *ex tunc*, wobec czego odpada nie tylko podstawa prawna żądania uiszczenia przez konsumenta przyszłych świadczeń obejmujących koszty kredytu, ale także już dotychczas przez niego poniesionych. Według art. 45 ust. 2 Ustawy o kredycie konsumenckim, konstytuującego tzw. sankcję kredytu

darmowego, jeżeli kredytodawca nie określił w umowie zasad i terminów spłaty kredytu, konsument zwraca kredyt w równych ratach, płatnych co miesiąc, od dnia zawarcia umowy. Zastosowanie sankcji kredytu darmowego skutkuje swojego rodzaju przekształceniem odpłatnej umowy kredytu konsumenckiego w nieodpłatną – kredytobiorca staje się wówczas zobowiązany do zwrotu jedynie udzielonego mu kapitału, bez odsetek bądź jakichkolwiek innych umówionych świadczeń o ubocznym charakterze.

Uprawnienie do skorzystania z sankcji kredytu darmowego, jak stanowi art. 45 ust. 5 ustawy, wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy. Z brzmienia cytowanego przepisu wprost wynika, że wskazany termin ma charakter prekluzyjny: po jego upływie roszczenie wygasa. W ocenie sądu, zarzut strony pozwanej dotyczący złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 45 ust. 1 Ustawy o kredycie konsumenckim, z uchybieniem przepisane terminu jest oczywiście bezzasadny.

Użycie przez ustawodawcę sformułowania „wykonanie umowy”, mając na uwadze reguły wykładni gramatycznej, wprost sugeruje, że wymieniony termin rozpoczyna się z wywiązaniem się przez strony ze wszystkich obowiązków ciążących na nich w ramach stosunku prawnego. Wykonanie umowy kredytu, zasadniczo, wymaga zatem nie tylko wypłacenia kwoty kredytu przez kredytodawcę, ale zachodzi dopiero z dniem dokonania jego spłaty przez kredytobiorcę – względnie, nie wywiązania się przez niego z umowy, rozwiązania jej i postawienia należnego świadczenia w stan wymagalności. W realiach sprawy, wobec dalszego spłacania zobowiązania przez kredytobiorcę, termin wygaśnięcia uprawnienia do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego w ogóle nie rozpoczął swojego biegu.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 10 Ustawy o kredycie konsumenckim, umowa o kredyt konsumencki powinna zawierać informację o innych, oprócz odsetek,

kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o opłatach, w tym opłatach za prowadzenie jednego lub kilku rachunków, na których są zapisywane zarówno transakcje płatności, jak i wypłaty, łącznie z opłatami za korzystanie ze środków płatniczych zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunkach, na jakich koszty te mogą ulec zmianie. Zacytowany przepis w oczywisty sposób zmierza do zapewnienia dodatkowej ochrony interesów konsumenta poprzez ograniczenie swobody kredytodawcy w kształtowaniu opłat i prowizji w czasie trwania umowy kredytu. Wskazany obowiązek informacyjny umożliwia także kredytobiorcy przewidzenie ewentualnych zmian w tym zakresie oraz kontrolę ich wprowadzenia.

W ocenie sądu, jakkolwiek kredytodawca zawarł w umowie postanowienia zawierające przesłanki dokonywania zmian w opłatach oraz prowizjach, to sformułowano je w sposób nieprecyzyjny, w sposób uniemożliwiający kredytobiorcy powzięcie pełnej informacji co do przysługujących mu uprawnień.

Przesłanki umożliwiające kredytodawcy dokonywanie zmian w opłatach i prowizjach wymieniono w § 3 ust. 3 umowy. Według ww. postanowienia, zmiany opłat i prowizji mogą nastąpić w przypadku wystąpienia przynajmniej jednego z warunków, jak na przykład zmiany cen usług i operacji, z których bank korzysta przy wykonywaniu poszczególnych czynności bankowych i niebankowych, zmiany zakresu lub formy świadczonych usług, w zakresie, w jakim te zmiany mają wpływ na koszty ponoszone przez bank w związku z wykonywaniem umowy lub zmiany przepisów podatkowych czy zasad rachunkowości stosowanych przez bank, również w zakresie w jakim te zmiany mają wpływ na koszty ponoszone przez bank. Niemniej jednak, ani wymienione postanowienie, ani żaden inny składnik umowy nie wyznaczają limitu, w ramach którego bank

mógłby dokonywać tego rodzaju zmian. W szczególności, zarówno sama umowa, jak i załączniki do niej nie odnoszą się do jakiegokolwiek konkretnego wskaźnika, który stanowiłby podstawę dla dokonywania zmian w opłatach i prowizjach. Równie nieprecyzyjnym i zawoalowanym brzmieniem charakteryzuje się okoliczność w postaci „zmian cen usług i operacji, z których bank korzysta przy wykonywaniu poszczególnych czynności bankowych i niebankowych”; poszczególne „czynności bankowe i niebankowe” mogą oznaczać w gruncie rzeczy wszelkie czynności, jakie bank mógłby podejmować w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zwłaszcza mając na uwadze, że nie istnieje ustawa, która zawierałaby przepisy pozwalające na zrekonstruowanie definicji „czynności niebankowych”. Tak sformułowane postanowienia umożliwiają kredytodawcy na obciążanie konsumenta wszelkimi kosztami ponoszonymi przez niego w związku ze swoją działalnością, nawet gdy nie dotyczą one bezpośrednio świadczenia udzielonego kredytobiorcy. Co więcej, zawarta w § 3 ust. 3 pkt 4 przesłanka „zmian zakresu lub formy świadczonych przez bank usług (w tym zmiany lub dodania nowej funkcjonalności w zakresie obsługi danego produktu) w zakresie, w jakim te zmiany mają wpływ na koszty ponoszone przez bank w związku z wykonywaniem umowy” nie tylko jest nieprecyzyjna w swoim brzmieniu, ale zmierza też do obciążenia konsumenta-kredytobiorcy konsekwencjami podejmowanych przez kredytodawcę decyzji co do sposobu prowadzenia działalności i związanych z nią ewentualnych dodatkowych kosztów.

Jak wynika z art. 30 ust. 1 pkt 7 Ustawy o kredycie konsumenckim, umowa powinna określać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta, ustaloną w dniu jej zawarcia wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia. Wskazać trzeba, że naruszenie obowiązku zamieszczenia ww. elementu w umowie może nastąpić

nie tylko poprzez całkowite pominięcie tej kwestii, ale również przez nieprawidłowe sformułowanie podstaw dla obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania lub całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta.

Całkowity koszt kredytu, zgodnie z art. 5 pkt 6 Ustawy o kredycie konsumenckim, obejmuje wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku, gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach – z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Pozaodsetkowe koszty kredytu oznaczają natomiast, zgodnie z art. 5 pkt 6a ustawy, wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek. Wreszcie, całkowita kwota kredytu – o czym mówi art. 5 pkt 7 ustawy – oznacza maksymalną kwotę wszystkich środków pieniężnych nieobejmujących kredytowanych kosztów kredytu, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt, a w przypadku umów, dla których nie przewidziano tej maksymalnej kwoty, suma wszystkich środków pieniężnych nieobejmujących kredytowanych kosztów kredytu, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania, według art. 5 pkt 12 ustawy, oznacza całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym.

Na podstawie przytoczonych przepisów, należało dojść do wniosku, że uprawnienie kredytodawcy do pobierania odsetek ogranicza się wyłącznie do kwoty faktycznie wypłaconej kredytobiorcy. Tym samym, bezpodstawne pobranie odsetek od kwoty prowizji skutkuje nieprawidłowym obliczeniem wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta. Stanowisko to podzielił Trybunał Sprawiedliwości

Unii Europejskiej w wyroku z 21 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygnaturze C-377/14 wskazując, że całkowita kwota kredytu i kwota wypłat określają całość kwot udostępnionych konsumentowi, co wyklucza kwoty powiązane przez kredytodawcę z pokryciem kosztów poniesionych z tytułu udzielenia kredytu, które to kwoty nie są w rzeczywistości wypłacane kredytobiorcy.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 16 ustawy o kredycie konsumenckim, umowa kredytu powinna zawierać informację o prawie konsumenta do spłaty kredytu przed terminem oraz procedurę spłaty kredytu przed terminem. W § 5 ust. 5-7 umowy – kredytobiorca został poinformowany o możliwości wcześniejszej spłaty zadłużenia, sposobie, w jaki winien tego dokonać, a także skutkach wcześniejszej spłaty w części lub całości.

Zgodnie z art. 29 ust. 3 Ustawy o kredycie konsumenckim, umowa powinna być sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego oraz dotychczasowych rozważań, pozwany uchybił obowiązkowi informacyjnemu w stosunku do kredytobiorcy-konsumenta, co przekładało się na niejednoznaczność postanowień umownych, a także wprowadzenie go w błąd co do składników świadczeń uiszczanych na rzecz kredytodawcy. Wynikająca z umowy niemal pełna dowolność banku w kształtowaniu wysokości prowizji i innych należności, i dokonywania ich zmian, w oparciu o przedstawione nieprecyzyjne oraz niejasne przesłanki, uniemożliwiające konsumentowi weryfikację prawidłowości zmian, niewątpliwie pozostają w sprzeczności z dyspozycją art. 29 ust. 3 ustawy. Ponadto, wskazanie, że zmiana opłat i prowizji może również nastąpić w przypadku zmiany poziomu wskaźników publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny w zakresie inflacji, bez wskazania konkretnego wskaźnika inflacji nie sposób uznać za wystarczająco precyzyjne i pozwalające na weryfikację zasadności zmiany. Tożsame zastrzeżenia znajdują zastosowanie co do warunku dotyczącego zmian cen energii, połączeń telekomunikacyjnych, usług

pocztowych lub rozliczeń międzybankowych. W analizowanej umowie nie zawarto jakiegokolwiek wskaźnika, według którego można byłoby ustalić fakt i wysokość zmiany wymienionych usług.

Według art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Zgodnie natomiast z art. 509 § 2 k.c., wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Pozwany kwestionował legitymację czynną powoda wskazując, że czynność prawna przelewu wierzytelności miała zostać dokonana de facto między tymi samymi podmiotami przy wykorzystaniu pracownika i prokurenta spółki [REDAKTOWANE], bez wiedzy kredytobiorcy i tym samym naruszając jego uprawnienia, w związku z czym miała stanowić obejście prawa. Pozwany podkreślał jednocześnie osobisty charakter roszczenia wynikającego z art. 45 u.k.k., będącego nierozzerwalnie związanym ze statusem kredytobiorcy jako konsumenta, a zatem niemożliwego do zbycia, zwłaszcza na rzecz przedsiębiorcy. Zdaniem pozwanego, działania podjęte przez powoda stanowiły nadużycie prawa podmiotowego.

W ocenie sądu, nie sposób podzielić argumentacji strony pozwanej w tym zakresie. Okoliczność posługiwania się przez cesjonariusza oraz pełnomocnika cedenta tym samym adresem, nie daje wystarczających podstaw do twierdzenia, że zawarta umowa cesji jest nieważna, sprzeczna z zasadami współżycia społecznego czy też miała na celu obejście przepisów prawa. Domniemanie sformułowane przez stronę pozwaną, jakoby pełnomocnikiem cedenta była w istocie osoba reprezentująca interesy powoda, zdaniem sądu jest zbyt daleko idące, nietrafione i stanowi wyłącznie subiektywne przeświadczenie pozwanego. Zdaniem sądu, nie ma faktycznych ani prawnych przeciwwskazań, aby cesjonariusz oraz pełnomocnik cedenta

posługiwali się tym samym adresem. [REDAKTOWANE] udzielił skutecznego pełnomocnictwa [REDAKTOWANE], upoważniając ją do dokonywania w jego imieniu czynności prawnych jak i faktycznych. W związku z powyższym cedent chciał dokonać skutecznego przelewu wierzytelności, ponadto był świadomy tego kto go reprezentuje i jakie będą skutki dokonanych w jego imieniu czynności prawnych. [REDAKTOWANE] reprezentowała tylko jedną stronę umowy cesji, tj. cedenta [REDAKTOWANE]. Strona pozwana nie przedstawiła żadnego dowodu potwierdzającego stawianą przez pozwanego tezę, jakoby Joanna Wójcik działała również jako przedstawiciel czy też pełnomocnik drugiej strony umowy cesji, tj. cesjonariusza [REDAKTOWANE], dlatego też zdaniem sądu pozwany błędnie akcentował naruszenie normy prawnej wynikającej z art. 58 § 1 k.c.

Przedmiotem umowy przelewu mogą być zarówno wierzytelności istniejące, jak też przyszłe. Co więcej, w przypadku wierzytelności powstałej wskutek zastosowania sankcji kredytu darmowego, strony wprost zaliczyły ją do kategorii wierzytelności przyszłych, wynikających z umowy kredytu konsumenckiego. Ponadto, nie istnieją jakiegokolwiek przesłanki uprawniające do przyjęcia stanowiska, aby umowa cesji pozostawała w sprzeczności z naturą roszczeń wynikających z kredytu konsumenckiego. W szczególności, brak jest przepisów szczególnych lub innych zastrzeżeń odnośnie właściwości stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu konsumenckiego, uzasadniających stwierdzenie, że konsument nie może zbyć przysługujących mu względem kredytodawcy roszczeń wynikających z tego rodzaju umowy, w tym powstałych w związku z sankcją kredytu darmowego – również na profesjonalny podmiot, zajmujący się skupowaniem wierzytelności i dochodzeniem wynikających z nich roszczeń – w tym zwłaszcza brak jest przesłanek przemawiających za przyjęciem wyłącznie osobistego charakteru tego rodzaju roszczeń, mającego przekładać się na ich niezbywalność.

Konsument ma pełne prawo powierzenia profesjonalnemu podmiotowi wyegzekwowania przysługujących mu wierzytelności, dzięki czemu ma większą szansę na ich skuteczne wyegzekwowanie, przy jednoczesnym minimalnym zaangażowaniu w sam proces, w zamian za co upoważnia nabywcę wierzytelności do zatrzymania części uzyskanego świadczenia jako ceny. Zaznaczenia wymaga przy tym, że kredytobiorca zeznał na rozprawie, że był świadom mechanizmu działania instytucji sankcji kredytu darmowego, a także, że rozumiał postanowienia zawartej z powodem umowy cesji w tym znaczeniu, że dążył do zbycia wierzytelności na stronę powodową w zamian za wynagrodzenie.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzut pozwanego dotyczący złożenia przez powoda oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego jako nadużycia prawa podmiotowego. Wbrew twierdzeniom pozwanego, konsument wiedział o istnieniu wierzytelności pieniężnej względem kredytodawcy, świadomie dokonał jej odpłatnego zbycia, w związku z czym zaakceptował zaproponowane mu warunki oraz sposób rozliczenia.

Jak wynika z art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Strona powodowa żądała zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonych od 5 grudnia 2023 roku do dnia zapłaty, tj. dnia następnego po upływie 3-dniowego terminu na dobrowolne spełnienie świadczenia przez pozwanego, określonego w wezwaniu do zapłaty z 29 listopada 2023 roku.

Kierując się przedstawioną argumentacją, sąd w pkt. I sentencji wyroku zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej 37 121,02 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od 5 grudnia 2023 roku do dnia zapłaty. Zaznaczenia wymaga, że zasądzona kwota została obliczona przez powoda

w oparciu o opinię bankową sporządzoną przez samego pozwanego, która w połączeniu z harmonogramem spłat była – zdaniem sądu – wystarczająca dla wykazania dochodzonego pozwem roszczenia również co do wysokości.

4. Koszty procesu

Jak stanowi art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Według natomiast art. 98 § 1¹ k.p.c., od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono do dnia zapłaty.

Strona pozwana przegrała proces w całości. W konsekwencji, sąd w pkt. II sentencji wyroku zasądził od niej na rzecz powoda ██████████ ██████████ 5 474 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty jako zwrot kosztów postępowania. Zasądzona kwota obejmowała: 1 857 zł opłaty od pozwu; 3 600 zł kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1935) oraz 17 zł opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

W związku z powyższymi rozważaniami, sąd orzekł jak w sentencji.

Sędzia Anna Lipińska

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

1. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]